

Beslutningsforslag nr. B 3. Fremsat den 3. oktober 2002 af Thomas Adelskov (S), Lotte Bundsgaard (S), Carsten Hansen (S), Frank Jensen (S), Lene Jensen (S), Anne-Marie Meldgaard (S) og Nicolai Wammen (S)

Forslag til folketingsbeslutning

om oprettelse af en sammenhængende ungdoms- og uddannelsesvejledning

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. januar 2003 at fremsætte de fornødne lovforslag og foretage de fornødne ændringer i administrative forskrifter om en ny og sammenhængende ungdoms- og uddannelsesvejledning efter følgende retningslinjer:

1. Der etableres en ny enstrengt ungdoms- og uddannelsesvejledning, som får ansvar for vejledning om overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelserne og om overgang mellem ungdomsuddannelser.

Ungdoms- og uddannelsesvejledningen etableres i partnerskab med relevante uddannelses- og vejledningsinstitutioner, kommunale forvaltninger, private og offentlige virksomheder samt andre relevante råd og organer.

Ungdoms- og uddannelsesvejledningen får til opgave:

- at tilbyde vejledning til unge indtil det fyldte 25 år,
- at koordinere ungdomsvejledningen og følge de unges uddannelses- og beskæftigelsesforløb,

- at yde en særlig indsats over for svage og udsatte unge, herunder udføre opsøgende og socialt forebyggende arbejde, og
- at forebygge frafald fra og lette overgangen mellem ungdomsuddannelserne.

2. Der etableres en ny landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser, som går på tværs af sektorer.

Den ny landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser får til opgave at varetage koordinations-, drifts- og udviklingsopgaver inden for de videregående uddannelser.

Selve ansvaret for og udførelsen af gennemførelsesvejledningen skal fortsat varetages af uddannelsesinstitutionerne.

3. Der etableres en grundlæggende vejlederuddannelse, der tilrettelægges som åben uddannelse. Den grundlæggende vejlederuddannelse skal kunne indgå som en del af en diplomuddannelse.

Bemærkninger til forslaget

Den teknologiske udvikling og globaliseringen skærper generelt kravene til arbejdskraftens kvalifikationer, og samtidig stiller de unge store krav til deres egne udviklingsmuligheder. Samfundet må imødekomme disse krav og sikre, at der er reelle muligheder for uddannelse, der svarer til den enkeltes ønsker og forudsætninger.

De unge skal derfor have de bedste uddannelsesmæssige forudsætninger for et rigt voksenliv. Med en ungdomsuddannelse i bagagen åbner der sig flere muligheder i livet, hvad angår job, videreuddannelse og selvudvikling.

Det går i dag i den rigtige retning. Næsten alle unge begynder på en ungdomsuddannelse, men der er fortsat mange, der ikke påbegynder eller gennemfører en ungdomsuddannelse. Årsagerne skal søges flere steder: mangelfuldt afsæt i grundskolen, ringe sociale vilkår, etnisk udstødelse, utilstrækkelig vejledning, uddannelser, der ikke matcher disse unges forudsætninger og behov, og mangel på praktikpladser m.v.

Den største pædagogiske udfordring er i den forbindelse den kendsgerning, at elever ikke er ens. De interesserer sig for forskellige ting og har styrker og svagheder på forskellige områder. Derfor er det heller ikke rimeligt at hæfte betegnelsen »svage« på de 15-20 pct. unge, der ikke gennemfører en uddannelse.

Hvis alle skal have en uddannelse, skal der mere fokus på, hvordan man hjælper udsatte unge med at fastholde gode mønstre og bryde de dårlige. Jo tidligere indsats, jo bedre. Det betyder, at der skal sættes yderligere fokus på vejledningen, der er bindeleddet for de unge mellem grundskolen og deres ungdomsuddannelse og eventuelt til en videregående uddannelse.

Derfor bør der skabes et nyt vejledersystem, som i højere grad er skabt til at vejlede de unge i et stadig mere kompliceret uddannelsessystem, og som samtidigt er trænet i at hjælpe de unge, der har forladt en uddannelse i utide.

En estrengt ungdoms- og uddannelsesvejledning

Den nuværende vejledning lider af en række svagheder. Den er meget decentralt opbygget og knyttet til

de enkelte skoler og uddannelsesinstitutioner. Det gør det svært at sikre en kontinuerlig vejledning samt at fastholde de unge i uddannelse ved uddannelsesskift eller efter frafald fra en uddannelse.

Den kommunale ungdomsvejledning er afgrænset til det fyldte 19. år og tilbydes kun til unge, der ikke er i uddannelse. Først ved et eventuelt frafald fra uddannelsen kan unge modtage vejledning af den kommunale ungdomsvejledning, hvor der kan gives en bredere vejledning af den unge.

Samtidig er arbejdsformidlingens vejledning efter forslagsstillernes opfattelse ikke nok til at hjælpe unge over 19 år i gang med en uddannelse.

Der er derfor behov for at udnytte vejledningsressourcerne langt bedre gennem koordination og samarbejde mellem de mange forskellige vejledningsinstitutioner og organisationer. Der er samtidig behov for at udvide vejledningsforpligtelsen over for unge, indtil de er fyldt 25 år.

I Undervisningsministeriets »Rapport om tværsektoriel vejledning, opfølgning på B 131«, 9. august 2001, angives en række problemstillinger inden for de eksisterende vejledningsordninger og strukturer. Med beslutningsforslaget ønsker forslagsstillerne at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag, der effektiviserer vejledningen samt øger vejledningsindsatsens fokus på de mest udsatte unge.

Derfor foreslås det, at der oprettes en helt ny ungdoms- og uddannelsesvejledning, som er institutionsuafhængig, og som skal sikre og koordinere samarbejdet med folkeskolerne, private grund- og efterskoler, ungdomsskoler, ungdomsuddannelserne, produktionskoler, voksendannelsescentre, AMU-centre, TAMU-skoler, kommunale forvaltninger, private og offentlige virksomheder, arbejdsformidlinger, relevante råd og organer samt andre interessenter og samarbejdspartnere.

Ungdoms- og uddannelsesvejledningen skal vejlede den unge om såvel uddannelse, herunder brobygningsforløb (kan tilbydes til unge under 19 år), som om bolig, økonomi, kontanthjælp, aktivering og sociale og personlige forhold. Målet er, at der opnås en

sammenhængende indsats med udgangspunkt i den enkelte, og at den enkelte kan få den samlede vejledning ét sted og frit kan benytte den efter behov. Ungdoms- og uddannelsesvejledningen skal have nye og udvidede oplysninger og beføjelser, der øger vejledningens muligheder for en hurtig, effektiv og eventuelt forebyggende indsats.

Ungdoms- og uddannelsesvejledningen vil også kunne anvendes som redskab til at fremme integrationen af unge fra de forskellige etniske grupper i samfundet.

Ungdoms- og uddannelsesvejledningen skal stå til rådighed for alle unge under 25 år.

Det er forslagsstillernes overbevisning, at forslaget vil medvirke til, at færre unge forlader deres uddannelse uden eksamen. Deres valg af uddannelse vil blive mere målrettet til glæde for dem selv og for samfundet.

Ny landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser

Undervisningsministeriets »Rapport om tværsektoriel vejledning, opfølgning på B 131« af 9. august 2001 peger tillige på en øget effektivitet ved at etablere en ny landsdækkende vejledningsinstitution for de videregående uddannelser samt give informationscentre for de videregående uddannelser (ivu*C'erne) en større koordinerende rolle i forhold til studievejledningen.

Både ivu*C, Den Koordinerede Tilmelding (KOT) og Studenterrådgivningen samt ansvaret for overgangsvejledningen fra ungdomsuddannelserne til vi-

dergående uddannelser kan forankres i den ny landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser.

Formålet med en landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser er:

- at give de kommende studerende en bredere viden om og et samlet overblik over, hvilke muligheder de har i deres studievalg, således at studievalget kvalificeres og frafald mindskes,
- at sikre en større koordinering og en klarere forankring af informationsstrømmene til fordel for de studerende,
- at sikre et professionelt niveau i den vejledning, de studerende modtager, og
- at medvirke til en målretning af vejledningsressourcerne til de unge, der har et særligt vejledningsbehov.

Den ny landsdækkende vejledning for de videregående uddannelser skal være institutionsuafhængig.

Vejlederuddannelse

En sammenhængende ungdoms- og uddannelsesvejledning forudsætter en betragtelig uddannelsesindsats for at sikre, at vejlederne får de bedst tænkelige forudsætninger for at kunne give en optimal vejledning. Vejlederne i de enkelte kommuner skal endvidere kunne vejlede alle etniske grupper af unge.

Derfor ønsker forslagsstillerne, at der ligeledes fremsættes lovforslag om etablering af en fælles grundlæggende vejlederuddannelse. Uddannelsen kan tilrettelægges som åben uddannelse, og den skal kunne indgå som en del af en diplomuddannelse.

Skriftlig fremsættelse

Thomas Adelskov (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en sammenhængende ungdoms- og uddannelsesvejledning.

(Beslutningsforslag nr. B 3).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.